

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Minerva Rt.
Felelős szerkesztő: Gyallay Domokos
Felelős kiadó: Dr. Szász Ferenc

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A szeretet világgyűlése.

A Duna völgye ma már a politikai érdeklődés főtárgya. Idetekint a világ közvéleménye és aggodva figyeli az égboltot: viharfelhők gyülekeznek-e ezen a tájékon vagy végre a valódi béke szivárványa jelenik meg a népek megnyugtatására.

E hónap utolsó hetében mindenestre a béke és szeretet fog ünnepet ülni a Duna partján. Budapesten lesz az eucharisztikus világgyűlés, amelyen az öt világrész négyszázmillió katolikusának óriási számu képviselője fog megjelenni. Olyan világesemény fog lezajlani az öreg Duna partjain, amilyenre nem volt példa Magyarországon történelemben.

A világgyűlésen a katolikus világ legelőkelőbb méltóságai, legfényesebb vezető szellemei fognak résztvenni. Husz biboros, hetven érsek, kétszázharminc püspök és háromszáz egyéb egyházi méltóság kelt utra a világ minden részéből, hogy a budapesti vallásos ünnepségek áhítatában elmerüljön. De nemesak az egyház fejei vonulnak föl a fényes alkalomra. Negyven országból százazrek keltek utra hajón, repülőgépen, gépkocsin, 200 különvonat szállítja a tömegeket az ünnepségek középpontjába.

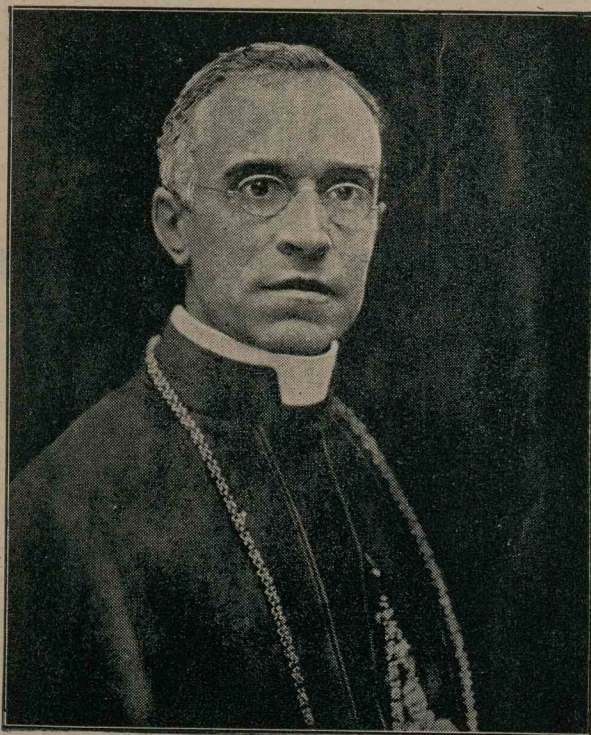
A pápa is kifejezésre juttatta az ünnepségek nagy jelentőségét, mért képviselőivel Pacelli biboros államtitkárt bizta meg, aki már kilenc év óta vezeti a pápai Szentszék külpolitikai ügyeit. Pacelli biboros Horthy kormányzónak lesz a vendége és az ünnepségek alatt a királyi várban fog lakni.

A vallásos ünnepségek, amint mondottuk, a világ minden részéből vonzottak vendégeket. Az északamerikai Philadelphia érseke a milánói érsek, lengyel, francia érsekek és püspökök közt megjelenik Jü Piu kínai püspök is, még pedig nagyszámu küldöttség élén.

A mi körünkből szintén sokan utaztak el az egyetemes katolikus összejövetelre.

Részvételüket csupán a németek tagadták meg. Amint ismertes, a mostani német kormányzat sulyos ellentétbe bonyolódott a pápai székkel s nem akarja megengedni, hogy német polgárok megjelenjenek ott, ahol a pápa hivatalosan képviselteti magát.

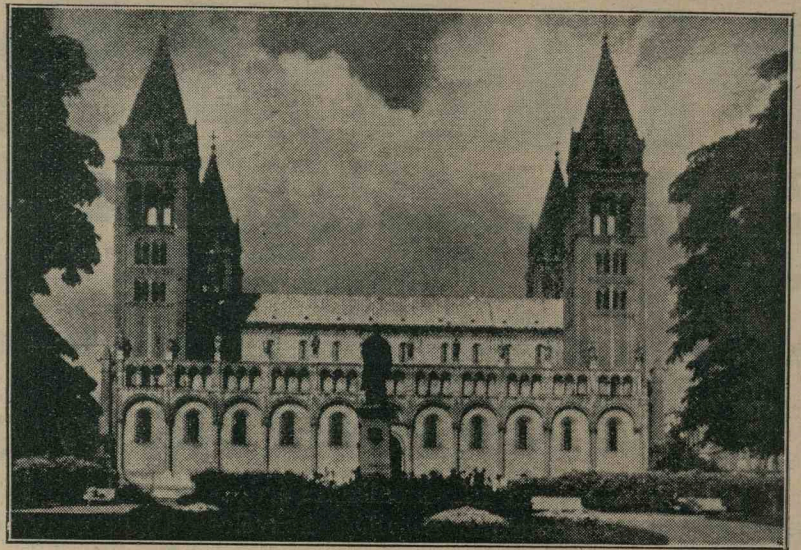
De ez a politikai ellentét nem változtat a vallásos nagygyűlés világraszóló jelentőségén.

Pacelli biboros.

A kereszténység ősi emlékei.

Magyarország katolikusai nagy vallásos ünnepekre készülődnek. Erre az ünnepségre a világ minden részéből érkeznek vendégek a magyar fővárosba. Az előkészítő munkálatok félmillió ember számára gondoskodtak megfelelő fogadtatásról. Ez alkalommal Magyarország régi vallásos emlékeit is bemutatják az idegen látogatóknak. Legérdekesebb emlékei Pécs városának vannak. Ennek díszes püspöki székesegyháza olyan részleteket is tartalmaz, amelyek négy-ötszáz évvel a honfoglalás előtt épültek,

a római uralom idejében. Ilyen városát bizonyosan sok külföldi vendég fölkeresi a vallásos nagy ország dicsekedhetik s így Pécs összejövetelek alkalmával.

Jóakarátú szavak.

Petrescu Comnen külügyminiszter az utóbbi napokban több alkalommal nyilatkozott jóakarattal a kisebbségi kérdés rendezéséről. Szavainak jelentőségével lapunk más helyén foglalkozunk.

Szőlőlugas az utcán.

Németország nagyon sok vidékén a házak mellé ültetett szőlőket sodronyra függesztve átvezetik az utcákon. Ezáltal az utcák nagyon kedves képet nyernek. Nagy napsütés idején a lugasszerűen átfuttatott szőlő árnyas védelmet nyújt, kellemessé, hűvössé teszi az utca levegőjét, nincs olyan por az utcán és emellett finom gyümölcsöt terem. Képünkön egy németországi falu utcáját mutatjuk be lugasszerűen átfuttatott szőlővel. A szép példát a mi falvaink lakói is nagyon könnyen követhetnék!

Mit várhat a magyar nép a jövőben?

Európaszerte örvendetes jelenségek mutatkoznak a kisebbségi kérdésben. Már régebben is irtunk a „Magyar Nép“ olvasóinak arról, hogy a Dunamedence nyugalmi helyzetét csak úgy lehet biztosítani, ha az itt élő nagyszámu kisebbségek ügyét intézményesen rendezik. Hosszu ideig csak jelszó volt a Dunamedencében élő kisebbségek ügyének a rendezése, most azonban tényleges valósággá kezd válni. Ausztria elcsatolása után a nagyhatalmak belátták, hogy a Dunamedence békéjének az ügye többé nem lehet csak jelszó s olyan rendezésre van szükség, amely végleg biztosítja a Dunamedence környékén élő szomszédos népek békéjét.

Tulajdonképen az egész kisebbségi probléma gyors megoldásának a szükségét a csehszlovákiai szudéta németek kivánságai robbantották ki. Ausztria csatlakozása után Anglia és Franciaország belátta, hogy a szudéta német kérdés miatt Németország részéről Csehszlovákiát is veszély fenyegeti. Ezért Anglia kezdeményező lépéseket tett. Mindent elkövetett, hogy a szudéta német kérdés olyan megoldást nyerjen, amely nemcsak Németországot, hanem Csehszlovákiát is kielégíti. Diplomáciai tárgyalásokat kezdett Csehszlovákiával s elősegítette, hogy olyan kisebbségi törvény jöjjön létre, amely a szudéta németeket megnyugtatta.

Henleint, a szudéta németek csehszlovákiai vezérét, Angliába hívták, hogy a csehszlovákiai kisebbségek kivánságait megismerjék s ennek alapján egyengessék a kisebbségi kérdés megoldásának az utját. Most, pillanatnyilag Csehszlovákia és a szudéta németek közt feszültnék látszik a helyzet, mert az új kisebbségi törvény, amelyet a csehszlovák kormány készített, nem elégíti ki a szudéta németek kivánságait. Valószínűnek látszik azonban, hogy Anglia hathatós befolyása új

ból le fog győzni minden akadályt s a szudéta német kérdést, illetve a csehszlovákiai kisebbségi kérdést úgy fogják megoldani, hogy az átmentileg biztosítani fogja Németország és Csehszlovákia közt a nyugalmi helyzetet.

A csehszlovákiai kisebbségek helyzetével s az ott elkészített kisebbségi törvénnyel szoros összefügg a többi dunai állam kisebbségeinek a helyzete is. A szudéta német kérdés megoldásának a sugárzásában tehát az egész világ figyelme a Dunamedencében élő többi kisebbségek felé fordult. Anglia nemcsak a csehszlovákiai kisebbségek, hanem a többi kisebbségek ügyét is felkarolta, mert tudja jól, hogy anélkül a Dunamedence államaiban tartós és szilárd békét nem lehet teremteni.

Az utóbbi időkben úgy Romániában, mint Magyarországon is, nagytekintélyű államférfiak szájából olyan nyilatkozatok hangzanak el, amelyek a jószomszédi viszony megteremtésének a tengelyébe a kisebbségi kérdés megoldását állították. Különösen nagy figyelmet érdemel Petrescu Comnen, román külügyminiszternek legutóbb tett nyilatkozata, amelyben Románia és Magyarország megbékélését hangoztatja s kijelenti, hogy a kisebbségi kérdés megoldása többé nem akadály, hanem összekötő kapocs lehet a két szomszédos ország között. Ez annál fontosabb és jelentősebb, mivel a múltban mindig azt hallottuk, hogy a kisebbségi kérdés megoldása tisztán belső ügy és abba más állam nem szólhat bele. Erre az elméletre Anglia cáfol rá a legélesebben, midőn a szudéta német kérdés megoldásába beléavatkozott, s általában ezt az elvet hangoztatja, hogy a kisebbségi kérdés megoldása má már európai ügy.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

XX

Mindenestre nagy megnyugvással fogadta az itt élő magyarság Petrescu Comnen külügyminiszter szavait, amelyek szerint az itt élő kisebbségek az összekötő kapocs szerepét játszhatják a Románia és Magyarország közötti békés közeledés munkájában. Az itt élő magyarság a múltban sem volt akadálya a békének s ha a kormány, amint Petrescu Comnen külügyminiszter mondotta, olyan légkört teremt, amely az itt élő népek lelki békéjét megteremti, a kisebbségek jogait intézményesen biztosítja, akkor a két ország kö-

zötti békés közeledés útjából a legnagyobb akadály elhárult. Az itt élő magyarság közjó hatást váltott ki a kisebbségi szakosztály felállítása is. Ha az új intézményt valóban olyan jogokkal ruházzák fel, amelyek nemcsak papíron, hanem a valóságban is szerepelnek, akkor remélnünk lehet, hogy a kisebbségi kérdés nálunk is nyugvópontra jut. Várakozással tekintünk a jövőbe, hátha reánk, itt élő magyarokra is nyugodtabb napok várhatnak.

Külföld.

Nagyhatalmak tárgyalásai. Előző számunkban közöltük, hogy Mussolini Genovában külpolitikai jelentőségű beszédet mondott. A beszéd által keltett hatás csak most kezd kibontakozni. A franciák nincsenek megelégedve Mussolini beszédének hangjával. A francia kormány minisztertanácson adott kifejezést elégedetlenségének. Mussolini ugyanis addig nem akarja az olasz csapatokat kivonni Spanyolországból, amíg biztosítékot nem kap arra vonatkozólag, hogy a francia határon át megszűnik a spanyol köztársaságiak számára a fegyver és hadianyag szállítása.

Az angol külpolitika nagy erőfeszítéseket tesz, hogy Európa tűzfészkeit korlátok közé szorítsa. Két ilyen tűzfésznek árasztja ma a félelmet a népek amugy is nehéz életébe, a spanyol belső háború és Csehszlovákia német lakosságának magatartása. A spanyol kérdés elbírálásában Angliának sikerült békésebb hangulatot teremtenie. Nehány hétre mindkét fél szünetelteti a saját elvtársainak a támogatását és ezt az időt újabb tárgyalásokra fogják fölhasználni. A spanyol tűzfészek tehát egyideig

nem fenyeget azzal, hogy lángborítja Európát.

Munkában az Imrédy-kormány. Magyarország belső állapotát nagy mértékben átalakította az Imrédy-kormány munkába állása. A parlament zavartalanul dolgozik s több olyan törvényt szavazott meg, amelyek az ország gazdasági és társadalmi rendjét új alapokra kívánják fektetni. Az ugynevezett zsidótörvényt is a parlament után a felsőház is megszavazta.

Csehszlovákiai magyar politikusok Angliában. Csehszlovákiában a német nemzetiségű polgárság után számban és jelentőségben a magyarok következnek. Ezt a helyzetet az angolok is méltányolni kívánták a béke fenntartására vonatkozó fáradozásaik során. Henlein angliai útja után ugyanis a magyarság vezetői, Szüllő Gézát és Jáross Andort Angliába hívták tanácskozára.

Nines közeledés a németek és csehszlovákok között. Abból a körülményből, hogy a csehszlovákok irányítását is bizonyos fokig Anglia vette kezébe, azt a reménységet lehetett méríteni, hogy a németek és csehszlovákok között békésebb viszony fog kialakulni. Ezt a reménységet az is megerősítette, hogy a csehszlovákiai németek képvi-

selője is barátságos tárgyalásokat folytatott angol politikusokkal, akik mérsékletet és békülékenységet ajánltak neki. A helyzet azonban úgy látszik bonyolultabb, semhogy a tárgyaló asztalok mellett hamarosan meg lehetne oldani. A németek nemzeti önkormányzatot követelnek maguknak s országuk külpolitikájára is befolyást akarnak gyakorolni. Azt kívánják egyebek közt, hogy Csehszlovákia mondja föl Szovjetországgal való szövetségét. A csehszlovák kormány még nem hozta nyilvánosságra a kisebbségi kérdés rendezésére vonatkozó tervét s így a bizonytalanság napról napra mérgeesebbé teszi a másnyelvű polgárok hangulatát. Ez okozza, hogy Csehország németlakta területein napirenden vannak a verekedések, utcai tüntetések, olykor életveszélyes lövöldözések. Az utóbbi napokban már háborús hírek kelttek szárnyra, állítólag Németország csapatokat vont össze a cseh határon, a csehek pedig több körosztályt mozgosítottak. A közép-európai tűzfészek tehát most kezd igazán veszedelmessé lenni.

Átalakult az angol kormány. Angliában elégedetlenkedtek amiatt, hogy Anglia légi fegyverkezése nagyon lassan halad előre. Emiatt az angol kor-

mányt átszervezték. Az angol közvélemény az átszervezéssel meg van elégedve. Az ujonnan kinevezett légügyi miniszter munkásságához nagy reményeket fűznek. Remélik, hogy meggyorsítja a repülőgépek gyártását és Anglia légi védelmének megszervezését.

Ünnepélyesen fogadták Pacelli bíborost Magyarországon. Pacelli bíboros, vatikáni államtitkár, mint a pápa követe Magyarországra érkezett. A bíborost Magyarországon nagy ünnepélyességgel fogadták. Pacelli pápai követ különvonatát Székesfehérváron Teleki Pál gróf, kultuszminiszter fogadta és Pacellit latin nyelven üdvözölte. A római katolikus papság nevében Svoy Lajos megyés püspök beszélt. A pápai követ különvonatát Budapesten Horthy magyar kormányzó, a magyar kormány tagjai és Serédy bíboros hercegprimás várták. Horthy magyar kormányzó és a bíboros államtitkár melegen kezelték és elléptek a diszszázad előtt. Óriási tömeg ünnepelte a magyar főváros magas vendégét. A Mussolini-téren Szendy budapesti polgármester latinul üdvözölte a pápai legátust. Pacelli latinul válaszolt, majd magyar éljenzéssel fejezte be beszédét. A bíboros és kísérete a Budavári koronázó főtemplomhoz mentek, ahol Horthy elbúcsúzott vendégétől. A templom bejáratánál Meszlényi püspök üdvözölte a pápai püspököt. Itt Pacelli bíboros átadta a pápai bullát. Pacelli bíboros államtitkáron kívül megérkezett Budapestre Verdier párisi hercegérsek és nagyon sok külföldi előkelőség.

Mexikóban polgárháboru fenyeget. Mexikóban Sedillo tábornok külföldi segítséggel fasiszta államcsinyt szervezett. A

tábornok Cardenas elnök uralma ellen tört. A mexikói kormány cáfolja a híreket, azonban az Északamerikai Egyesült Államokból származó hírek szerint tartani lehet attól, hogy Mexikóban rövidesen kitör a polgárháboru.

Előtérbe került Németország gyarmati igényének kérdése. Az angol kormány átalakulása után Malcolm MacDonald lett a gyarmatügyi miniszter. Az angol ujságok szerint az új gyarmatügyi miniszter két fontos kérdést kell, hogy elintézzon. Az egyik a palesztinai kérdés, a másik pedig a német gyarmatok visszaadásának ügye. Hír szerint az angol kormány nem zárkózik el ennek a kérdésnek a tárgyalása elől, de csak azután térhet erre rá, hogyha a függőben levő európai kérdéseket megoldották.

Angol hitel Törökországnak. Anglia és Törökország között megegyezés jött létre, amelynek értelmében Anglia Törökország számára nagy összegű hitelt nyújt. Törökország a pénzt közmunkák végzésére fogja felhasználni.

Arabok támadása a zsidó telepesek ellen. Arab bandák zsidó telepesek ellen gyakori támadásokat intéznek. A támadások következtében elhatározták, hogy Palesztina azon részét, ahol a zsidó telepeket leginkább veszélyeztetik az arabok, drótakadályokkal kerítik el.

Hírek

Hogyan lehet királyi kihallgatásért folyamodni? A királyi ház minisztere az alábbi hivatalos közleményt adta ki: Az Őfelsége előtti kihallgatásra vonatkozó kéréseket írásban az udvari marsallhoz kell benyújtani. A kormány tagjainak kihallgatását a szolgálatos szárnysegéd intézi. A királyi ház minisztere nem fogad magánszemélyeket és így senki se keresse fel.

Megkezdődött Codreanu perének tárgyalása. A vasgárdisták parancsnokának, Zelea Codreanunak bűnügyét a București-i katonai törvényszék tárgyalja. A vádtanács elhatározta, hogy a vádiratban foglalt összes vádpontokat magáévá teszi és így a katonai törvényszék a vádiratban említett összes pontok alapján tárgyalja le Zelea Codreanu bűnügyét. Codreanu felforgató működésével kapcsolatban újabb, súlyosabb bizonyítékok kerültek napvilágra. A vasgárdisták által meggyilkolt Stelcescu végrendeletének szövege rendkívül terhelő a vasgárdisták vezetőjére nézve. A végrendeletnek a vasgárda és Zelea Codreanu működésére vonatkozó része a következőképpen szól:

„Ha meggyilkolnak, tudjátok meg, hogy Codreanu parancsára tesznek el láb alól. Ő adott utasítást Duca meggyilkolására. A légionisták válaszul maguknak más főnököt, Codreanu beképzelt és szemfényvesztő ember. Közöljétek Te, amit irtam és adjátok ki a gárdáról szóló könyvemet. Tiszta lelkiismerettel halok

meg, mert becsületes voltam. Mihail Stelescu."

A rendkívül terhelő tartalmú szöveg újabb bizonyíték amellett, hogy a vasgárdisták nem voltak válogatósak az eszközökben!

Varsóban járt Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök. Miron Cristea, pátriárka-miniszterelnök három napi látogatást tett Lengyelországban. A pátriárka lengyelországi látogatása alkalmával felkereste a lengyel miniszterelnököt, külügyminisztert és kihallgatáson jelent meg a lengyel köztársasági elnöknel. Miron Cristeát Varsóban ünnepélyesen fogadták.

Visszaérkezett Argetoianu franciaországi utjáról. Argetoianu, a legfelsőbb gazdasági tanács elnöke franciaországi utjáról visszaérkezett. Junius elsejére összehívta a legfelsőbb tanácsot, hogy fontos gazdasági kérdéseket tárgyaljon meg. A junius elsejére összehívott tanácskozáson főképpen külkereskedelmi kérdések foglalkoznak szerepelni.

Megértő nyilatkozat. Dobricéanu ezredes, Arad megye prefektusa megértő nyilatkozatot tett a kisebbségekkel szemben alkalmazandó bánásmódról. Kijelentette, hogy minden

kisebbségi állampolgár forduljon panasszal hozzá, ha azt állapítaná meg, hogy a közhivatalokban vele szemben nem alkalmaznak méltányos bánásmódot. A prefektus kijelentette, hogy amennyiben valamelyik kisebbségi állampolgár nem tudná az állam nyelvét, úgy panaszát írásban magyar nyelven is beadhatja. A prefektus hangsúlyozta, hogy nem tud ugyan magyarul, de a prefekturán vannak olyan tisztviselők, akik tökéletesen értik a magyar nyelvet és ezekkel a beadványokat lefordíttatja. A prefektus nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy működése alatt minden ügyben a törvénynek megfelelően fog eljárni.

Félszázados évforduló ünnepe. A Cluj-megyei Savadisa község magyarságának bensőséges ünnepe volt. Közelebbről ünnepelték meg a Dalkör fennállásának félszázados évfordulóját. Az ünnepségen megjelent Dr. Inczedy-Joksmán Ödön, az Országos Dalosszövetség elnöke, Tárca Bertalan főtitkár, Daróczy Ferenc esperes és a község egész magyarsága. Az ünnepélyen emlékbeszédet tartott Teleky Mihály helyi lelkész, majd Szenkovits Endre, a dalkör elnöke mondotta el nagyhatású beszédét. Dr. Inczedy-

Joksmán Ödön beszédében rámutatott arra, hogy a Dalkör 50 év alatt értékes alkotó munkát fejtett ki. Munkásságára tovább is Isten áldását kérte. Az ünnepségen Dr. Inczedy-Joksmán Ödönt diszelnökké, Tárca Bertalant tiszteletbeli elnökké választották. A Dalkör érdemei tagjai kitüntetések kaptak.

Jó a rosszban. Csehszlovákiában a szarvasmarhák szája és körömfájás betegsége mind nagyobb méreteket ölt. Nagyon sok megyében vannak már fertőzött községek. A hatóságok mindent megtesznek a járvány terjedésének megakadályozására, az intézkedések azonban, úgy látszik, nem vezetnek eredményre. Legutóbb a pénzügyminisztérium rendeletben utasította az adóvégrehajtókat, hogy olyan istállókban, ahol beteg állatok vannak, nem szabad az állatokat lefoglalni és elárverezni. Szigorúan tilos az adóvégrehajtónak a beteg állatokkal fertőzött istállókba belépni. Így Csehszlovákiában a rosszról valami jó is származott!

A számoló lótlól — a tangózi paripáig. Az artistalovak csodálatos mutatványairól rendkívül érdekes képekkel illusztrált leplező cikket közöl a Délibál legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Megjelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekeztek tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt 30 lei. A könyvbolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

Nagyságos fejedelmek idejében.

Ritka élvezetes kis könyv jelent meg a könyvpiacra. A Magyar Nép Könyvtára 56-ik számaként kiadta *Biró Vencel: Nagyságos fejedelmek idejében* című történelmi elbeszéléseit. A jónevű írónak Szopós Sándor rajzaival diszitett könyvében Szunyogh Istók, a főhős végig éli az összes ardeali fejedelmek korát János Zsigmondtól, Apaffy Mihályig. Közben a török batálmom emelkedése, majd hanyatlása és a bécsi udvar ármánykodásai állanak a háttérben.

A csinos kiállítású könyv 20 *Lei előzetes beküldése* mellett portómentesen kapható a *Minnerva* Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő-osztályánál, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Utánvételes rendelés sokkal költségesebb.

Budapestre látogat Faruk király. Faruk, egyiptomi király, Farida királynővel együtt, Horthy magyar kormányzó meghívására, rövidesen magyarországi látogatásra érkezik. Az egyiptomi király nemcsak a magyar fővárost, hanem Magyarország jellegzetesebb vidékeit is meg fogja tekinteni.

Különös per. Taifaz, Bucuresti-i ügyvéd pert indított Victor Antonescu és Victor Slavescu volt miniszterek ellen. Az ügyvéd a volt miniszterektől husz millió lej kártérítést követel azon a címen, hogy el tulajdonították tőle azokat az ötleteket és javaslatokat, melyeket ő a Bucuresti-i ujságokban leközölt. Az ügyvéd szerint javaslatait és ötleteit az általi könyvelési és adózási rendszerrel az említett miniszterek utasítására alkalmazták. A pert az ügyvéd elveszítette.

JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LELET KÉSZITENI.

A „SCHWEIZI TEJOLTO“

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre. Gyárja UFARON (volt EGGER & Co.) R.-T. Vegészeti gyár CLUJ.

Ugyanott kapható a „Sajátkészítés Kézikönyve“ 15 lei előzetes beküldése ellenében.

Nem büntetik meg azt, aki törvényesen jár el. A Cluj-i törvényszék nagyjelentőségű ítéletet hozott Szabó Zoltán Mociu-i, református lelkész ügyében. Szabó Zoltánt azzal vádolták, hogy megtagadta hivatali kötelességének teljesítését. A vádirat szerint Szabó Zoltánt január hónapban felkérték, hogy a református vallású, katonai előképzős ifjaktól vegye be a szolgálati esküt. A lelkész meg is jelent az eskütétel színhelyén és az egybegyűlt ifjak előtt magyar nyelven olvasni kezdte a hivatalos esküszöveget. Az előképzős ifjak parancsnoka meghallotta, hogy a lelkész magyar nyelven veszi be az ifjaktól az esküt, megszakította az eskütétel szertartását és felszólította Szabó Zoltánt, hogy az eskümintát az állam nyelvén olvassa fel. Szabó Zoltán kijelentette, hogy románul nem tud, de különben sem olvashatná az eskümintát románul, mert a református egyház hivatalos szertartási nyelve Transsylvaniaiban a magyar nyelv és ugyanez az anyanyelve a felesketendő katonai előképzősöknek is. A tárgyalás alkalmával Szabó Zoltán hangoztatta, hogy nem tagadta meg hivatali kötelességének teljesítését, csupán az egyházi törvényeket tartotta tiszteletben. Bartha Ignác ügyvéd védőbeszéde után a törvényszék ítélethozatalra vonult vissza. A rö-

vid idő múlva kihirdetett ítélet alapján Szabó Zoltán lelkészt felmentették a vád következménye alól. Megállapították az ítélet indokolásában, hogy Szabó Zoltán egyházának alkotmányosan elismert törvényeihez ragaszkodott és így nem követett el törvénysértést, amikor a katonai előképzős ifjaktól nem akarta román nyelven bevenni az esküt.

Erőszakos legelőfoglalás. Nem első ízben történik meg, hogy a Ciuc megyei székely közbirtokosság tulajdonában levő havasi legelőket más községek lakói, mellőzve minden törvényes jogalapot, erőszakkal elfoglalják. Közelebről megint hasonló eset történt a Gheorgheni közelében levő Valea Strâmba község havasi legelőjével. A négyszázkilencven holdnyi legelőt a Bicaz-i lakosok erőszakkal elfoglalták. Sőt nemsokára rá egy újabb négyszáznegyven holdas területet foglaltak el. A Ciuc megyei székely közbirtokosság panaszt emelt a prefekturánál.

Feltalálták a náthaláz gyógyszerét. Orosz híradások szerint a moszkvai járványtani intézet igazgatója, Barics egyetemi tanár, szérumot talált fel, amelynek befecskendezésével 24 óra alatt gyógyítja a spanyolnátha betegséget. A tudós a szert először önmagán próbálta ki. Az új gyógyító eljárást több kórházban alkalmazzák sikerrel.

Héletidő Salaj megyében. Simleul Silvaniei környékén pusztító felhőszakadás és jégeső vonult át. Galambtojás nagyságu jégdarabok hullottak csaknem egy órán keresztül. A jégeső tönkrevverte a Magura és a környező hegyek szőlőit és gyümölcsöseit. A gabonában és a veteményes kertekben is óriási pusztítást okozott. Simleul Silvaniei utcáin a jégeső után 15—20 centiméter magasságban állott a jég. A jégeső nagyon sok ház fedelét tette tönkre és sok madarat és apró állatot ölt meg.

Kiütéses tifusz Curtici községben. Az Arad megyei Curtici községben kiütéses tifusz-járvány lépett fel. A községet vesztégyár alá helyezték, a faluba senki sem léphet be és a falut senki sem hagyhatja el. A vármegyei főorvos szigorú intézkedéseket tett a járvány elfojtására. Elrendelte, hogy a cigányokat fertőtlenítsék és nyírják meg. Az egyik cigány a nyírástól való félelmében lakásának padlásán felakasztotta magát. Idejében levágták a kötélről és megnyirták.

Sajtóértekezlet volt Bucurestiben. Dimancescu sajtó-vezérigazgató elnöke alatt a vidéki újságok munkatársai értekezletet tartottak Bucurestiben. Dimancescu vezérigazgató előadta, hogy a sajtóigazgatóság a vidéki újságíróknak új lendületet akar adni. Kifejtette, hogy most az újságoknak nem szabad pártérdekeket képviselni, hanem önzetlenül az ország előhaladásáért kell dolgozniuk. A sajtó-vezérigazgató beszéde után értékes vita alakult ki, majd hódoló táviratot küldöttek a jelenlevők öfelségének. Este a sajtó-vezérigazgató vacsorát adott a jelenlevő újságíróknak.

Óriási tűz pusztított Lengyelországban. Lublin közelében, Zolkiewka községet óriási tűz pusztította el. Háromszáz ház égett le.

Megtalálták a három hónapjal ezelőtt eltűnt kirándulók holttestét. Oberth János és Róth Lajos fiatal emberek február havában sikirándulást rendeztek a Buceci hegységben. A kiránduló fiatal emberek hóviharba kerültek és nyomtalanul eltűntek. A szerencsétlenül járt kirándulók holttestét, több méter vastag hóréteg alatt, most megtalálták.

Megkezdtek a gazdasági terv kidolgozását. A legfőbb gazdasági tanács több évre terjedő gazdasági tervet készít elő. Argetoianu királyi tanácsos elnöke alatt ülést tartottak, amelyen kiküldötték az albizottságokat és megállapították azok működését. Az albizottságok mezőgazdasági, hitel, kereskedelmi, ipari, bánya és állattenyésztési kérdésekkel fognak foglalkozni.

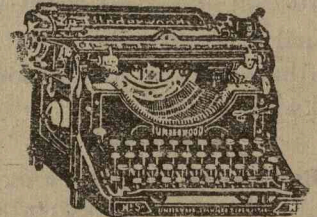
Magánvállalatok nem vehetnek fel elbocsátott köztisztviselőket. Kormányrendelet értelmében olyan állami tisztviselőket, akiket szolgálatból államellenes, vagy felforgató tevékenység miatt bocsátottak el, magánvállalatok nem vehetnek fel tisztviselőnek. Az intézkedést szigorúan fogják ellenőrizni.

lalatok nem vehetnek fel tisztviselőnek. Az intézkedést szigorúan fogják ellenőrizni.

Szerencsétlenséget okozott az iparvasut. A Covasna közelében levő Komandó telepen súlyos szerencsétlenség történt. Csomó Ferenc munkást tolatás közben az iparvasut egyik kocsija elkapta. Idejekorán kimentették a kerekek alól. Súlyos sebesülésével gyógykezelés végett kórházba szállították.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek svévi árban kaphatók

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

„RAPID”

ÍRÓGÉPVALLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lel.

Rövid hírek

Megváltozott a vasúti menetrend. Május hó 15-én a vasútnál életbe lépett a vonatok nyári menetrendje. A megváltozott menetrend több fürdő- és nyaralóhely összeköttetésében kedvező változást hozott, egyedül Odorheiu megyét érinti kedvezőtlenül.

Nem tesznek vizsgát az italmérők! Közöltük lapunkban, hogy kormányrendelet folytán az italmérőknek román nyelvvizsgát kell tenniük. Az intézkedést hatálytalanították és így az italmérők nem kell, hogy nyelvvizsgát tegyenek.

Ellenőrzik az orvosokat. Az egészségügyi minisztérium az állami és községi szolgálatban álló orvosok egész sora ellen indított fegyelmi eljárást. Szolgálati mulasztások miatt nagyon sok orvost helyeztek át és függesztettek fel.

Huszonegy gyermek! Egy amerikai városkában a negyvennégy éves Hell Virginia aszszonynak huszonegy élő gyermeke van. Hell Virginia tizennégy éves korában ment férjhez.

Elítéltek egy magyar újságíró. Daróczy Lajos Oradea-i újságíró egy külföldi hír közléséért két havi fogházra és 1000 lej költség megtérítésre ítélték.

Javitják a Satumare megyei utakat. Satumare megyében nagyon rosszak a közlekedési utak. A megyei államépítészeti hivatal tervezetet dolgozott ki az utak megjavítására.

Tanácskozás a mócok érdekében. A királyi palotában a mócvidék lakosságának érdekében fontos tanácskozást tartottak. A tanácskozáson Ófelsége II. Károly király elnökölt.

Megint kapnak ösztöndíjat az érdemes diákok. A minisztertanács határozata értelmében az érdemes diákok a jövőben megint kaphatnak ösztöndíjakat. A pénzügyminiszter intézkedett, hogy megfelelő összeg álljon erre a célra rendelkezésre.

Szerencsétlenül járt az Észak-amerikai Egyesült Államok legnagyobb utasszállító repülőgépe. Az Északamerikai Egyesült Ál-

lamok legnagyobb utasszállító gépe Braziliában lezuhant. A gép kilenc utasa és személyzete elpusztult.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Magyar Népegészségügyi Szemle májusi száma a beteg gyermekről, a tiszta és egészséges tejről, a falusi lakóházról és sok más hasznos és tanulságos kérdésről közöl értékes cikkeket. A folyóirat megrendelhető Târgu-Mureş-en, Str. Sf. Gheorghe 20. sz. alatt.

A kényszer lakhelyre szállított gárdisták szabadon érintkezhetnek szüleikkel. Közöltük lapunkban, hogy az állambiztonsági hivatal intézkedése folytán sok vasgárdista számára kényszer lakóhelyet jelöltek ki. A kényszer lakóhelyen őrizetben levő gárdistákkal való bánásmódról hamis hírek kerültek forgalomba. Az őrizetben levők emberséges bánásmódban részesülnek és szüleikkel, családtagjaikkal szabadon érintkezhetnek.

Borzalmas szerencsétlenség történt a londoni földalatti vasúton. A londoni földalatti vasúton súlyos szerencsétlenség történt. Egy vonat hátulról beleszaladt az előtte vesztegelő vonatba. A szerencsétlenség alkalmával hét ember meghalt, nyolcvan megsebesült. A sebesültek között egy román állampolgár is van.

Nagy szállodatűz volt Amerikában. Az Északamerikai Egyesült Államokban levő Atlanta városban egyik nagy szállodában tűz ütött ki. A tűz nagyon gyorsan harapózott el, úgy, hogy az odasiető tűzoltóság nem tudta megfékezni. Negyvenhat vendég a tűz áldozatául esett.

Véletlen baleset áldozata lett egy hadnagy. Joan Silvan, huszonegy éves Timisoara-i hadnagy vendégségben volt. Az emeleten levő lakás ablakán lehajolt, az uttestre zuhant és meghalt.

Súlyos autóbusz szerencsétlenség történt a Regátban. A Targu-viste-Bucuresti országúton egy autóbusz a sánca fordult. Egy utas meghalt, huszonegy utas súlyosan megsebesült.

Földalatti vasút épül Münchenben. Hitler kancellár jelenlétében megkezdették a müncheni földalatti vasút építését. Az első esakányutást Hitler tette.

Aldás és átok fakadt egy 2000 esztendő fantazmagória, a magától szövő gép nyomán. Az egykori rokka utódjai bámulatos tökéletességgel végzik az emberek tucattainak munkáját. Erről közöl érdekes cikket és képet Tolnai Világlapja új száma, amely most megjelent.

MOST JELENT MEG!!

Petőfi Sándor: *János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók* c. három kedves elbeszélő költeménye finom papíron, szép metszésű betűkkel, 144 oldalon, számos művészi képpel. — Bevezetéssel ellátta dr. Görög Ferenc. Ára füzve Lei 40.—, csinos kötésben Lei 50.—. Megrendelhető a Minerva Műintézetnél Cluj, Str. Barón L. Pop 1.

Ha sikert akar elérni,

hirdessen a

MAGYAR NÉP"-ben!

6 FUTÓROZSÁI

a legmodernebb folyton virágzó angol fajokból;
New Dawn és Blaze

100— Lei

előrefizetés vagy utánvét ellenében p r tómentesen bár,
mely postaállomásra szállítunk.

AMBROSI, FISCHER és TÁRSA. — AIUD. Jud. Alba.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan végezzük a fejést?

A tejtermelésről nálunk igen régi és elavult felfogás él a köztudatban. Ennek a felfogásnak meg kell változnia. Különösen most, amikor nálunk is kialakulóban van egy erős tejipar. A régi felfogás szerint, ugyanis egész sereg olyan dolog elhanyagolható volt, ami nélkül ma már nem lehet tiszta tejet termelni. Tiszta tej nélkül pedig nincsen és nem lehet tejipart fenntartani. A szennyes és rossz tejből nem lehet jó vajat és sajtot készíteni és ha mégis csinálnak az nem lesz tartós és hamar megromlik. Hiába visszük be tehát a tejünket a szövetkezetbe, mert az nem értékesíthető és ha ott átvennék, csak elrontaná a többit is.

Az alábbiakban tehát olyan dolgokra hívom fel a figyelmet, amelyeket számításba kell vennünk, ha jó és tiszta tejet akarunk termelni.

Mindjárt itt megjelenik előttünk a kérdés, hogy milyen a tiszta és jó tej? Egészséges tehen, egészséges tőgyében a tej teljesen tiszta és jó, ha azt jó és nem penészes, vagy romlott takarmánnyal etetjük. Arra kell tehát törekednünk, hogy ez a teljesen tiszta és jó tej a kifejés alkalmával minél kevesebbet érintkezzen idegen dolgokkal, tárgyakkal, levegővel és úgy jusson a sajtárba, hogy még ott is tiszta legyen. A tárgyakon, dolgokon és a levegőben ugyanis millió számra vannak szemmel láthatatlan csirák, amelyek betegséget, a tej megromlását és szennyeződését idézik elő, ha a tejbe bele jutnak.

Ezért első sorban az istálló legyen tiszta. Fejés előtt minden olyan munkát kerüljünk el, mellyel a port és ezzel együtt a csirákat is felkavarjuk, vagy amelyekkel a teheneket nyugtalanítjuk. Az etetést, trágyakihordást, almozást legalább egy félórával a fejés előtt végezzük el. A tiszta tejnek tehát első feltétele a tiszta istálló és a tiszta, pormentes és így csiramentes levegő.

A pajtatisztítással egyidőben kell elvégezni a tehenek tisztítását is. Sok gazda azt gondolja, hogy a tehenet nem kell annyira és annyit takarítani, mint a lovat és ezért annyira elhanyagolja, hogy a tehen farán valóságos páncél van gánéből. Pedig nem lehet még elképzelni sem, hogy

valaki szennyes tehentől tiszta tejet tudjon fejni. A tej is szennyes kell, hogy legyen. A következő dolog tehát, a tehenet alaposan megtakarítani, megkefélni. Amerikában még meg is fürdetik a teheneket fejés előtt, hogy egészen megtisztuljanak. Hát ez nem szükséges, elég ha jól megtisztítjuk kefével és vakaróval a portól, szennytól. Mikor a tehent így megtisztítottuk, akkor megmossuk a tőgyet és környékét, majd pedig tiszta ruhával szárazra törüljük. A mosást meleg vízzel végezzük és alaposan. Külföldön még zsirral is bekenik, mikor már megmosták, hogy a csirákat rögzítsék és azok ne hullhassanak a sajtárba, hanem ha már lemosni nem tudták, legalább maradjanak ott, ahol vannak. Ha jól megmossuk és szárazra törültük, akkor elhagyhatjuk a zsirozást, mert ez igen körülményes, babra munka, meg drága is. Egyre azonban vigyázni kell, a tőgyet sohasem szabad a sajtárba mosni, mert akkor nem csináltunk semmit. Hiába öntjük azután ki a sajtárból a szennyes vizet, ezek a láthatatlan csirák odatapadnak az edény falához és ott maradnak és a fejéskor bele kerülnek a tejbe.

A tehen megtisztítása után fordítson gondot a fejő a maga tisztaságára. Fejés előtt a karjait, kezét mossa jól meg szappannal. A fejét kösse be és vegyen magára valami mosható anyagból készült, tiszta kötényt (a férfi is), hogy az ő ruhájáról se kerülhessenek csirák a tejbe. A fejés megkezdése előtt a fejő ne köpjön a markába és ne fogja meg a fejőszéket se, mert az nem tiszta. Ezért jót tesz a gazda, ha a használatos négylábu szék helyett, egylábu, szíjjal feleszatható fejőszéket használ; amelyeket nem kell mindegyre maga alá huzzon, ha nem áll és topog a tehen.

Mikor ezek megvannak, akkor elő lehet szedni a tejesedényeket. Az edények ónozott vasbádogból készüljenek, hogy a rozsdá ne fogja és ne kapjon a tej vas vagy rozsdá ízt. Az edények tisztaságát a legjobban, forróvízzel és szódával való mosással érhetjük el. A sajtárnak a szája legyen szűk. Nálunk általánosan használ-

ják a széles, nyitott száju sajtárokat, pedig az ilyen sajtárba sok por és ezzel együtt sok csira jut. Ezért ajánlatosabb, kisebb száju fejősajtárt használni, ahová nem hullhat annyi szenny.

A szükséges sajtárnak még az a haszna is megvan, hogy eldüléskor, vagy loccsanáskor, ami nyugtalan, tapodó tehének fejésekor gyakran előfordul, csak kevés tej vész kárba.

Ennyi előkészület után végre a fejő hozzáfoghat fejni. A fejest száraz kezekkel (nem szabad tejjel nedvesíteni a kezét), gyorsan és nyugodtan kell végezni. Az első tejsugarakat külön edénybe kell fejni. Ezekben az első sugarakban ugyanis olyan csirák vannak, amelyek heveréskor jutottak az állat csecsbimbóiba. Tilos tehát az első tejsugarakat a földre (alomra) fejni, mert így ismét a csecsbimbókba jutnak a csirák és megbetegíthetik a tőgyet. Ezután kezdődik a tulajdonképpeni fejes. A fejes nem olyan egyszerű dolog, mint ahogy azt némely fiatalabb gazda is gondolja. Jól fejni és sokat fejni kevesen tudnak. Arra, hogy ezt az utolsó mondatot megérthessük, tudnunk kell hogy a tej legnagyobb része az alatt lesz, az alatt az idő alatt termeli a tehén, ami alatt fejünk. Hiszen, ha megnézzük a tejmedencét, akkor azt látjuk, hogy ott három-négy liter tejnél több nem fér el. Honnan lesz hát a többi, hiszen egy-egy tehén 8—10, sőt még több liter tejet is ad? A tejmirigyek termelik, arra az ingerre, amelyet a fejő a fejéssel gyakorol rájuk. Ezért van az, hogy egy-egy tehéntől egyik ember többet fej, mint a másik. Ezért van, hogy a jó fejő többet fej, mint a rossz. Igen, mert úgy fej, úgy izgatja, masszírozza, kenegeti, úgy serkenti ezeket a tejmirigyeket, hogy azok mind több és több tejet termelnek.

A csecsbimbókból egyszerre fejjük ki a tejet. Az egy oldal, mindkét oldal, vagy kereszt irányban végzett fejes nem célravezető. A kifejéssel majdnem egy időben kell végezni minden csecsbimbóban. A fejest mindig azal a csecsbimbóval kell kezdeni, amelyik legkevésbé van kifejlődve, mert így abban is serkentjük a tejmirigyek munkáját, termelését és ezáltal több tejet nyerünk és zsirosabb tejet. Az először fejt tőgyrészek így arra törekednek, hogy több és zsirosabb tejet válasszának ki. Törekedjünk emellett a tökéletes kifejesre is, ne hagyjunk egy cseppet sem bent a tőgyben. Ennek kétfős haszna van: zsirosabb lesz a tej és több lesz a tej. Az a tej, amit a

Szántófölded és
csizmad soh'se legyen
kemény és repedt.
Ami szántóföldednek
az eső, csizmadnak a

SCHMOLL-PASTA

végén fejünk ki, négyszer is zsirosabb, mint amit az elején fejtünk. Miért zsirosabb az utóljára kifejt tej? Azért, mert a zsír könnyebb, mint a tej többi alkotó része és így mindig arra törekszik, hogy a tej felszínén foglaljon helyet.

A gazdára nézve különösen fontos, hogy a fejes tökéletes legyen, mert így zsirosabb tejet kap és zsirosabb tejtért nagyobb árat is fizetnek.

Még két olyan dolog van, amit elhanyagolnánk nálunk. Nem fejenek háromszor, pedig háromszoros fejesnél több tejet termel a tehén. Nyolc, tíz százalékkal is több lesz a tej háromszoros fejes mellett. A másik dolog az, hogy nem bánunk úgy a fejes tehénnel, amint az megkívánna. Káromkodunk, ütjük, verjük, sokan rugják is. Pedig az idegrendszernek is hatása van a tej elválasztásra! Minden ingerlés, vagy izgatás, melyet durva bánásmód, avagy kutya, macska jelenléte idéz elő, megbosszulja magát a tej mennyiségében és minőségében. Kevesebb és higabb tejet kapunk, ha rosszul bánunk a tehénnel. Minél nyugodtabban, minél barátságosabban bánunk a tehénnel, az annál könnyebben és jobban türi a fejest és adja le a tejet.

A fejes elvégzése után töröljük le a csecsbimbókat, hogy a nyílásoknál ne maradjon tejmaradék. Ha nem csináljuk ezt meg, a hidlason tenyésző csirák bejutnak a bimbósatornába, az ott talált tej kitünő táplálék számukra és így itt elszaporodnak és előnyomulnak a tőgybe és ott gyulladást idéznek elő.

A kifejt tejet azonnal vigyük ki az istállóból, hogy annak ne legyen ideje magába venni az ottani kellemetlen szagokat. A tejet szűrjük meg, hogy az esetleg bele került szenny, por, szénamurva ne maradjon benne. A leszűrt tejet állítsuk hideg helyre, legalább 12 C° alá hűtsük a tejet, mert akkor megőrizzük a tejet a savanyodástól, megromlástól. A tej maradjon addig lehűlve, amíg fogyasztásra kerül, vagy amíg bevisszük a tejszövetkezetbe feldolgozás végett.

Ezeknek az ismereteknek szemelőtt tartásával mindég elérheti a gazda, hogy tiszta tejet termel, több tejet és zsírosabb tejet. A tiszta tejből jobb, tartósabb és ízletesebb vajot, sajtot lehet termelni, a jobbért a fogyasztók is több pénzt fizetnek és így a gazda magának sokkal nagyobb jövedelmet tud biztosítani, mint addig, amíg nem tiszta tejet termelt.

Nagy Jenő,

Tej-szaktanfolyami hallgató.

A harmincévesnél fiatalabb erdőkben tilos a juhok legeltetése!

A székely gazdákra nézve nagy csapást jelent, hogy az erdészeti hatóságok megtiltották a harmincévesnél fiatalabb erdőkben a juhok legeltetését. Treiscaune megyében negyvenezer, Braşov megyében ötvenezer juh maradt így legelő nélkül. Sajnos, az intézkedésen változtatni nem lehet. A feunálló törvényes rendelkezések értelmében ugyanis csak harminc éven felüli erdőkben engedik meg a juhok legeltetését. Sőt ezt az engedélyt is csak a helyi erdészeti és gazdasági hatóságok véleménye alapján adják ki. A harminc éven alól levő erdők területén fekvő legelőket egyáltalában nem szabad legeltetni. A kormány ezzel az intézkedéssel a pusztu-

lásnak indult erdőket akarja megmenteni.

Magyarországon is fellépett a száj- és körömfájás.

A száj- és körömfájás betegség térhódítása Közép-Európában az időjárás kimelegedése után fokozott méreteket öltött. Magyarországon a Dunántul több vármegyében vannak fertőzött községek. A betegség különösen Győr vármegyében terjed rohamosan. A betegség fellépése Magyarországon mutatja, hogy a legszigorubb és leggondosabb állatorvosi intézkedésekkel sem lehetett a betegség átterjedését meggátolni. Így el lehetünk készülve, hogy néhány hónapon belül a betegség nálunk is jelentkezni fog. Súlyos bajt okozna, hogyha a száj- és körömfájás betegség

kitörése nálunk a hordás idejére esnék, mert meggátolná a gazdákat abban, hogy a learatott gabonát behordják. Viszont szerencsének kell tartanunk, hogy a betegség nyáron lépett fel, amikor zöldtakarmányon a beteg állatok aránylag jól megélnek és a betegség gyógyulása is sokkal könnyebb, mint hideg időjárás esetén.

Szerencsére a magyarországi hír szerint a betegség aránylag könnyű lefolyású, elhullások alig vannak és a beteg állatok néhány napi betegség után gyorsan javulnak. A járvány magyarországi fellépése egyébként figyelmeztető, hogy a legkisebb gyanu esetén nálunk is meg kell tenni minden intézkedést, hogy a betegséget gyorsan le lehessen küzdeni.

Cserebogár-veszedelem Treiscaune-megyében.

A melegre fordult időjárás előcsalta rejtekhelyükből a cserebogarakat. Az óriási számban megjelent bogarak valószínűleg ellettek a fák levélzetét és egész erdőségeket taroltak le. A Târgu-Săcuiesc-i földműves iskola növendékei egyetlen reggel öt, nagy zsák cserebogarat gyűjtöttek össze. A cserebogarak irtását hatósági intézkedés alapján megkezdették.

SZORAKOZTATÓ OLCSÓ REGÉNYEK

Tartally Ilona: A hegy csodája

France Adine: Az arnóparti város

Nagy Méda: Hét ősz egy tavasz

Rendl: A messzi út

Gulácsy: Miniaturák

Csathó: Ezernyolczáhuszonöt

Harsányi Zsolt: Liline

Pekár: Amazon cárnők

Surányi: Galleotti Marzio

darabonként
35.— lej

darabonként
28.— lej

Kapható a Minervánál Cluj, Strada Regina Maria 1. szám.

A pénz előre beküldésénél csak 5 lej portót számítunk!

Sziromhullatás utáni permetezés. Olyan igazságokat, melyek általános gazdaérdekűek, sohasem fölösleges megismételni. Inkább százszor hallgassuk meg ugyanazt a jó tanácsot, mint egyszer sem s emiatt károsodjunk. Évről évre megismételjük, hogy a gyümölcsstermelés a legkifizetődőbb gazdálkodási ágazat. De csak akkor, ha a termés féreg és betegségmentes. Mint ahogyan az emberi betegségeket is csak a hozzáértő orvos szakszerű utasításainak és gyógyszereinek pontos alkalmazása gyógyíthatja meg, épp úgy a gyümölcsfák és szőlő védelmének is megvannak a maga pontos előírásai, melyek felett nem vitázni kell, hanem arra törekedünk, hogy azokat hiánytalanul alkalmazzuk. Rövidre fogva, mi tehát annak a gazdának a teendője, akinek alma, körte és szilvafája már elvirágozott? Az, hogy fáinak levéltetét és a virágszirmok még nyitott kelyheit jó nyomású géppel haramszerűen megpermetezve a következő permetlével: 100 l. vízhez 1 kg. kékkő, 1 kg. oltottmész, $\frac{1}{4}$ kg. Arzola és $\frac{1}{2}$ kg. Sulfarol.

Akinek ideje vagy türelme a különben egyszerű összekeveréshez nincs, az használhatja ugyan ezen célra a követk. permetlevet: 100 lit. vízben $1\frac{1}{2}$ kg Tutokil és hozzá 1 kg. oltott mész. (A Tutokil a kékkő, Arzola és Sulfarol gyári keveréke.) Ezt a haramszerű permetezést 2—3 heteaként legalább még kétszer meg kell ismételni, később különös gondot fordítva a gyümölcsök felületére. A levéltetvek elpusztításáról a következő közleményünkben fogunk szólni.

Összeírják a háziállatokat.

A földművelésügyi miniszter rendelete következtében az összes háziállatokat megszámlálják és az adatokat feljegyzik. Az intézkedés célja, hogy Románia háziállat-állományáról pontos képet lehessen alkotni és hogy a számlálás adatait az állatorvosok felhasználhassák.

Mire vigyázzunk az erdőben?

Az erdő májusi kezelése sok gondot nem ad. Mégis állandóan figyelemmel kell kísérni, különösen a kártevők fellépését. A bogarakat és hernyókat a lehetőséghez képest irtuk. Ezt különösen a cserebogárjárásra való tekintettel hangsúlyozzuk. Sajnos, arra gondolni sem lehet, hogy nagykiterjedésű erdőket teljesen mentesítsünk a káros bogaraktól, azonban már azzal is nagy eredményt érünk el, hogy ha a gyermekeket betanítjuk a káros hernyók és a cserebogarak pusztítására.

Védjük az erdőben a hasznos madarak fészkeit. Ne engedjük, hogy pajkos gyermekek a cinegék és más madarak fészkeit elszedjék. A káros madarakat irtuk. Az erdész bizony a fűrgemókust sem szereti. A mókus kárt tesz azáltal, hogy lerágja a fák vezérrügyeit. Különösen a fenyőerdőkben végez nagy pusztítást.

A fiatal erdőben nem szabad legeltetni és általában minden intézkedést meg kell tenni a fák védelmére. Az olyan fa, amely tavaszi hajtása idején valamilyen károsodást szenved, a bajt egész nyáron át sem heveri ki és ez későbbi fejlődésére is nagy háttalással van.

Az elmondottak nem ölelik fel mindazokat a május havi teendőket, amelyeket az erdőben szakértő erdészek végeznek, ha azonban a kisgazda, vagy a közbirtokosság legalább az elmondottakat figyelembe veszi és alkalmazza, feltétlenül haszon fog származni belőle.

Egyszázalékos illetéket kell fizetni a felszántott földek után.

A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a szántóföldi művelés alatt álló földek után a mezőgazdasági kamara javára külön illetéket kell fizetni. A rendelet szerint az illeték nagysága, a föld egyenesadó értékének egyszázalékára rug.

Segítség magadon Isten is megsegít!

Gyümölcsfáid hernyóit, betegségeit sem kétségbeesés sem tétlenség el nem pusztítja. —

Egyedül:

Arzola—Sulfarol

permetezés
óvja fáid és gyümölcsöd!

Meghalt Székács Elemér.

Székács Elemér, a híres Székács-buza nemesítője, Magyarországon meghalt. Székács Elemér a legkiválóbb magyar gazdák közé tartozott. Egész életén keresztül a növénytermelés és a mezőgazdasági többtermelés érdekében dolgozott. Székács Elemér elhunytával a magyar gazdátársadalmat nagy veszteség érte. Erdemeinek méltatására vissza fogunk térni.

Rizstermelés a Hortobágyon.

A Debrecen mellett fekvő Hortobágy pusztát öntözőcsatornákkal látták el és nagy területre vonták be ezáltal mezőgazdasági termelés alá. Nehány évvel ezelőtt felmerült a terv, hogy közel háromezer holdnyi területen, amelyet vízzel teljesen el lehet árasztani, termeljenek rizset. A rizstermelésnek nagy akadálya mutatkozott abban, hogy május hónapban, amikor a rizspalántáknak fejlődniük kell, hogy kiültethetők legyenek, (a rizset ugyanis palántákról nevelik!) Magyarországon az éghajlat nagyon hideg.

A bajon olyan módon segítettek, hogy a rizspalántákat fűthető üvegházakban nevelik és június elején ültetik ki állandó helyükre. Ilyenkor már hidegtől nem lehet tartani. A palántáknak üvegházban való nevelése nem jelent túlságosan nagy költséget, mert négy négyzetméternyi helyen annyi palántot lehet nevelni, hogy azzal egy holdat be lehet ültetni. Tekintettel arra, hogy a rizset az európai piacra szoképpen tengeri úton át szállítják, a rizs nagyon drága. Így a Hortobágyon termelt rizs versenyezni fog árban a tengerenül rizzsel még így is, hogyha a palántákat fűtött üvegházban kell nevelni

A termelési kísérletek az idén megkezdődtek és a palántnevelés javában folyik. Június elején több holdnyi területet fognak rizzsel beültetni.

Házinyul vásár lesz Szegeden.

Június hónap 4-én Szegeden országos házinyul-vásáron nagy számban lesznek kiállítva a ma leginkább felkapott házinyul-fajták kiváló példányai. Felhívjuk előfizetőink figyelmét, hogy amennyiben a házinyul vásár iránt érdeklődnek, forduljanak a következő címhez: „Fajnyul gazdaság” szerkesztősége, Szeged, Tisza Lajos körút 45. Innen minden felvilágosítást megkapnak a vásárra vonatkozólag.

Duna-Tisza csatorna épül.

A Duna és Tisza között hajózható csatornát akar a magyar állam építeni. A csatorna építési költségei száz millió pengőre ruginának. Hír szerint Anglia hajlandó a költségeket viselni, sőt még ezenkívül nagyobb beruházási kölcsönt bocsát Magyarország rendelkezésére.

Papír a cipőtálpban.

Több panaszos levelet kaptunk, hogy az olcsóbb minőségű cipők talpa rendkívül hamar elkopik, mert a bőr alatt papírlemez van. Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartjuk a következők megírását. Különösen a gyári cipők olcsóbb fajtáinál alkalmazák a papírlemez betétet. A fellette levő talpbőr nagyon vékony és így rendkívül hamar elkopik. Több helyen feljelentésre a hatóságok eljárást indítottak az olyan kereskedők ellen, akik papírtalpu cipőt árulnak. Valószínű-

leg úgy fogják megoldani a dolgot, hogy a jövőben kötelezni fogják a kereskedőket annak feltüntetésére, hogy a cipő niucs tiszta bőrből.

Felhívjuk tehát olvasóink figyelmét, hogy cipő és csizma vásárlásnál ismerős, becsületes iparoshoz és kereskedőhöz forduljanak, mert ismeretlentől nagyon könnyen papírtalpu lábbelit vásárolnak.

Drágul a vas-áru!

Hír szerint a szeg, sodrony, abroncs és rudvas ára drágulni fog. A kereskedők a drágulást azzal indokolják, hogy a külföldről behozott vas-áru után különként 30 bani különilletéket kell fizetni.

Terményárak Cluj-on.

Buza 620, árpa 410, zab 500, kukorica 360, fehér paszuly 550 lej mázsánként.

Réti széna 150—160, szalma 85—90 lej mázsánként.

Terményárak Timisoara-n.

Buza 560—580, árpa 385, kukorica 310, zab 450 lej mázsánként.

Piaci árak Aradon.

Terményárak. Buza 570—580, kukorica 300—320 lej mázsánként.

Tej és tejtermékek ára. Tej 5—6, tejfel 38—40 lej literenként. Vaj 80—90 lej kilónként.

Baromfiárak. Csirke 35—60, tyúk 80—140, sovány ruca 90—120, hizlalt ruca 180—210, sovány liba 120—180, kövér liba 280—420 lej páronként.

MŐLÉP, szép vékony lapok, hengeren préselt, garantált tiszta méhviaszból készült

kilója 240 lej.

Salakmentes viasz! 25% levonással v. 35 L. ráfizetés ellenében cserélek. Rendelésnél kérem a keret belvilágát közölni.

Tóth István gazdasági méhésze

Cluj. Reg. Carol II. 41—74

Tiszta méhviaszt veszel. Csomagolás díjtalan.

Mulattató

ANYAM.

*Amig e szót kimondhatod te még,
Addig neked mindig derült az ég.*

*Amig e szót kimondhatod te még,
Virágos neked ez a földkerék.*

*Amig e szót kimondhatod te még,
Szemedben az örömnék könnye ég.*

*Amig e szót kimondhatod te még,
Bajodban mindig van egy menedék.*

*Ha ezt a szót nem mondhatod ki már,
Az életed oly szomorú, sivár.*

*Ha ezt a szót nem mondhatod ki már,
Aggódó szívvel van-e aki vár?*

*Ha ezt a szót nem mondhatod ki már,
Ki véd, ha összecsap fölötted ár?*

*Ha ezt a szót nem mondhatod ki már,
Elszállt a tavasz és elszállt a nyár.*

*Anyám! Imád amig így kezdheted,
Viseld szívesen földön keresztedet.*

Feleki Sándor.

Jánoska elindul.

Jánoska édesapja szelidlelkű, családjáért szívvel-lélekkel dolgozó asztalosmester volt. Igaz, olyan szelid és szorgalmas asszony mellett, mint amilyenek a Jánoska édesanyját ismerték, ezen nem is csodálkozott senki a faluban. Munka is akadt mindig a műhelyben, s amint egyik év a másik után haladt, szépen gyarapodtak. Csak egy hiba volt: Jánoska édesanyja haraggal vált el a szülői háztól.

Rátarti embernek bizonyult az öreg Tóth Mihály. Húsz kis holdja és piroseserepes téglaháza, amit jórészt a két keze munkájával szerzett a megboldogult életpárjával, nagyon a fejébe szállt. Egyetlen leányát, Ágneset, gazdalegénynek szánta, aki hoz is pár holdat a felesége jussához. De Ágnes nem bajlott a szóra, beleszeretett a feketeruhás asztalosmesterbe és iparosné lett.

Rossz tanácsadó a harag. Tóth Mihályt pedig csak ez fűtötte, amikor kirakta egyet-

len lánya tulipános ládáját a tornácra. Ugy engedte el muzsikaszó nélkül, egyszál magamosta viganóban. Az anyós csinálta a lakodalmat és nem olvadt meg a kemény szív a keresztelőre se. Pedig esztendőre életrevaló kis magyar legény sirt a bölesőben, tökéletes mása az anyai nagyapjának. Aztán még két kicsi leánytestvére is lett Jánoskának.

Bizony fájt Ágnesnek a szíve, amikor csak multak az esztendők, anélkül, hogy édesapja legalább az unokáinak megbocsátott volna.

Kilenc esztendő volt Jánoska, amikor a gond sötét felhője is ránehezedett a kis családra. Ugy kezdődött, hogy Jánoska édesapja megsértette a kezét. Vérmérgezés lett belőle s levágták tőből a jobbkarját. Hat hónapig huzódott a betegség, megette a kórház a kis tőkét, mire hazakerült félkézzel.

— Kezdhetem előlről, de mi lesz addig veletek!? — jajdult fel a nyomorék ember. — Legalább ez a gyermek volna már kereső!

Jánoska csak hallgatta a keserű beszédet. Nyílt szemű, kemény legényke lett belőle, ereiben a nagyapja vére. Minden gondolata a föld volt, irtózott a műhelyszagtól.

Most is, mikor apja sópánkodását hallotta, befordult a gyaluforgácsos asztalosműhelybe, de nem tudta kezébe venni a gyalut. Kiment a kamrába, elővette az ásót és a kapát, feligazította a vállára, majd elindult a felvég felé, ahol nagyapó eserepes háza piroslott.

Benyitott a kapun...Csak a Bodri vakkantott feléje. Azzal már rég ismeretségben voltak. Lekerült vele a kertbe, aztán elkezdett ásni. Édesanyja kertje volt az valamikor, tiz esztendeje azonban csak fű nőtt benne.

Jánoska a saroknál kezdte a munkát. Pásztában haladt, ahogy a nagyoktól látta. Dúcos kis homlokán kiült a veriték, apró markát meg-megköpködte, de csak ásott tovább. Dél felé hajlott az idő, amikor kiáltás szakadt fel mögötte:

— Hát te hogy merészkedtél ide, te fattyu! — tört ki az öreg Tóthból a meglepetés.

A gyermek nem ijedt meg. Rátámaszkodott a kapára és úgy nézett szembe a nagyapjával.

— Dolgozni jöttem! — mondta komolyan, — Kár ezért a földért... Azt mondta a ta-

nitó ur, vétkezik, aki nem vet be minden talp-alattnyi helyet. Meg aztán... itt az idő, hogy nekem is keresni kell. Beteg az édesapám. — Azzal ásott tovább.

Az öreg Tóth megfordult és bement a házba. A gyermek pedig dolgozott napestig. Csak délben pihent egy keveset, amíg megette a magával hozott darabka kenyeret.

Alkonyodott, mikor nagyapja a disznók felé botorkált két csöbörrel. Jánoska elibe szaladt és elvette tőle az egyiket. Nagy szakértelemmel öntötte a disznók elé.

A jószágok habzsolták az ételt, a két ember pedig — az életből kifelémelő, meg az elején álló — a gazdaember komolyságával nézte a falánk jószágokat.

— Az öregebbnek lesz hamarabb hája. Az ujhelyi hentes ad érte a legtöbbet. Majd ideigazítom — mondotta Jánoska a gazda bölcs hangján.

Az öreg Tóth Mihály csak nézte elgondolkozva az élete másodhajtását. Egy pillanatra megfényesedett belé a tekintete. De nem hagyta magát, ridegen szólt rá a gyerekre:

— Szedd a szerszámod és eriggy haza!

Jánoska azonban mintha csak megérezte volna az öreg szívben megmozduló vér meleg szavát a jégpáncél mögött. Dacosan vetette fel fejét:

— És a napszám, azzal mi lesz!?

Az öreg megfogta az unokája kezét és bement vele a kertbe. Nem talált hibát. Amit

felásott, azt meg is kapálta, amit megkapált azt el is gereblyézte szép rendesen a gyerek. A sok lapu már kitisztult, friss volt a föld, egy-két telhetetlen tyúkocská giliszta után kaparászott benne.

Az öreg megszorította az unokája kezét. Tíz esztendő tévedése, metsző fájdalma és lelke felszabadulása volt ebben a szorításban.

A gyermek felszisszent. A nagyapa kinyitotta a két parányi tenyeret, a gyermekkéz vörös volt és hólyagos.

Az öreg ember magához ölelte az emberpalántát és belecsókolt az elgyötört két kis kézbe. Közben kéretlen vendég, a megbánás könnyecseppje gördült végig gondbarázdás arcán.

Bevitte magával az unokáját a házba. Be egészen a ládafiáig. A ládafiából tarka harisnyaszár került elő. Még Ágnes kötötte iskolás korában. A harisnyában pénz volt. Sima bankók és csengő ezüstök. A harisnyát a gyermek markába nyomta, aztán kézenfogva elindultak az alvégre.

A harang alkonyatot kondított, munkából siető emberek jöttek szembe velük. Valamennyi rájuk köszöntött:

— Dicsértessék!

— Mindörökké — felelt Tóth Mihály és ez a köszönés egyben boldog fogadalom volt.

A munkában megkérgesedett öreg keze pedig boldogan simult bele a munka első kinjatól sajgó gyermekkézbe.

Bodnár Andrásné.

Apróságok • Adomák

Az Északi-Sarkvidék felfedezése.

Dán repülőök hetek óta folytatnak felderítő munkát az Északi Sarkvidéken. Legutóbb sikeres repülést végeztek Grönland és a Spitzberga nevű sziget-csoport között. Megállapították, hogy a két sziget között az Északi Jeges-tengerben nincsen szárazföld. Ezzel a felfedezéssel az Északi Sarkvidék kutatása nagy lépéssel haladt előre.

Gyógyít a nevetés!

A nevetés jó hatással van az ember idegrendszerére. Nevetés alkalmával a hasizmok működése következtében kiürül az *epihólyag* és ez előnyösen hat az emésztő szervekre. A nevetés alkalmával keletkező *könnyezés* ideje alatt a könnymirigyekből nemcsak kifelé, hanem befelé, a szervezetbe is jutnak anyagok. A szervezetbe jutó anyagokról azt tartják, hogy megnyugtató és idegcsillapító hatásúak.

Az orvosok azt is megvizsgálták, hogy nevetés alkalmával

13 arc-izom működik. A mérges ember, mikor homlokát ráncolja, 50 izmát működteti. Azt mondják, hogy már csak azért is jobb nevetni, mint mérgeledni!

A világ legszivósabb élőlénye.

Egy német természettudós Kisázsiaiban eddig ismeretlen bogarat talált. Ez a bogár rendkívül szivós és ellenálló természetű. Méltán nevezték el a világ legszivósabb állatának! A bogarat kísérletképpen négy óra hosszat tartották a legerősebb hatású, mérges gázban és nem pusztult el. Szabad levegőre ke-

rülve hamarosan megeléknült és tovább élt. A bogárnak olyan erős páncélzata van, hogy ha sósavval leöntik, semmi baja sem történik. Igaz, hogy szemei a sósav maró hatása következtében kiégnek, néhány nap alatt azonban új szemei nőnek.

Bátor fegyenc.

Chelmsford, angliai városka főutcáján egy ló elszabadult és vad vágatással rohant a vásár-ér felé, ahol nagyon sok ember tartózkodott. Elkerülhetetlennek látszott a szerencsétlenség. A vágató lovat észrevette egy fegyenc, aki a börtön udvarán dolgozott, hatalmas szökéssel átugrott a kerítésen, a ló elé állott és megfékezte. Ezután önként vizsátért a fogságba. Érdekes, hogy a bátor fegyenc jutalom helyett büntetést kapott. A fogház igazgatója egy heti magánzárkára ítélte, mert engedély nélkül távozott a fogházból.

Hány autó van a világon?

A világon negyven millió automobil van. — Az automobilonk számbeli megoszlása nagyon aránytalan. Az Északamerikai Egyesült Államokban van a legtöbb automobil. Ott huszonnyolc millió autó van forgalomban. A világ többi részein együtvéve csak tizenkét millió autó van. A világon levő összes automobiloknak tehát kétharmadát az Északamerikai Egyesült Államokban használják. Érdekes a kimutatás, amelyik arról szól, hogy különböző államokban hány emberre jut egy automobil. Amerikában minden öt emberre jut egy autó, tehát csaknem minden családnak van automobilja. Európában aránylag a legtöbb autó Franciaországban van. Ott minden huszonkét emberre jut egy autó.

Egből hullott arany.

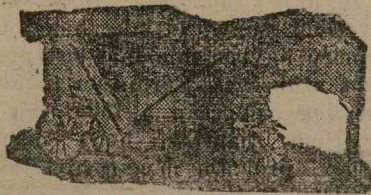
Mexikóban meteorikó hullott le. Hosszas keresés után egy község határában, több méter mély gödörben megtalálták. Sulya 2 kiló volt. A követ tudományos vizsgálatnak vetették alá és azt a meglepő felfedezést tették, hogy a meteorikó anyaga csaknem teljesen szinarany. A rendkívül érdekes felfedezés igazolja, hogy a világegyetem anyaga egységes és az összes égitesteken éppen ugy elfordul az arany, mint minden más anyag, ami a Földön található.

A verebek terjesztik a poloskát!

A házipoloskát nagyon sokféle állat terjeszti. Régóta ismeretes, hogy a galamb egyik legfőbb terjesztője a kellemetlen poloskának. Ujabban megállapították, hogy a veréb is terjeszti a poloskát. A verébfészkek kitünő buvóhelyet biztosít a poloskák-nak. Minthogy a veréb nagyon gyakran lakóházak falainak repedéseiben, vagy a fedélszékbe építi fészket, a poloskák nagyon könnyen bejuthatnak a lakószobába.

Laptulajdonos: Minerva Rt.
Felelős szerkesztő: Gyallay Domokos
Felelős kiadó: Dr. Szász Ferenc

M. A. V. (Magyar Állami Gépgyár, Budapest)

M. A. V. kalapácsos daráló és zuzogépek. A legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók a romániai vezérképviselnél:

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik az a mely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt) könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségét mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Feltartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

B. L. Nagyon könnyen készíthet házilag is jöminőségű légy-papirt a következő módon: két kilogramm gyantát egy liter ricinus olajjal lassu tűzön olvaszson össze folytonos keverés közben. Vigyázzon arra, hogy a tűz e keverékbe ne kapjon be. Az olaj és a gyanta ugyanis gyúlékony anyagok. Ilyen módon készített anyaggal kenjen be papír-esikokat és éppen olyan kitünő légyfogója lesz, mint a bolti légyfogó.

K. Zs.-né. Mint írja, a lakóhelyén érvényben levő szabályrendelet szerint a legkisebb beépíthető teleknek 250 négyzetméter területűnek kell lennie. Kérdezi, hogy a szomszédságában levő, ennél kisebb telket megvásárolhatja-e? Ha az Ön régi telke és a megvásárolt új telekrész egy telket fog alkotni, semmi akadálya sincs a vásárnak. Hogy

gyártmányu önbeállós golyóscsap-
ágyas acélkeretű cséplőgépek, meg-
hosszabbított kivitelű éttengelyű
lengőládás szalmarázó rendszer for-
dítható dobkosár, magasnyomású
kenés, legnagyobb teljesítmény. Szűk
udvarokon és nagyobb emelkedése-
ken könnyen szállítható, legzarda-
ságosabb üzem M. A. V. szabadal-
beszerelhető óharcacséplő-készülék.
Hanomag Diesel traktorok.

"Industria-Economia"
"Kereskedelmi és Ipari rt.
Timişoara, IV. Braţianu 34 s/.

ha pedig együtt 500 négyzetméter, vagy ennél nagyobb terület alkotnak, két a szabályrendeletnek megfelelő teiket hasíthat ki azokból. Nem közölte ugyan, de feltesszük, hogy beépített telkének nagysága legalább 250 négyzetméter.

F. P. Az ón és ólom különböző anyagok. A vasedények, így a tejes edények bevonására is ónt használnak, vagyis, mint mondani szokták, az edényeket *cinezik*. Az ólom erre a célra nem alkalmas, mert mérgező hatása. A két fémet tehát nem szabad összetéveszteni, mert az ólom használata nagyon veszélyes olyan edényeknél, amelyeket főzésre használunk. Tejes edényeknél nagyon könnyen okozhat bajt még az ólomtartalmu festék is. *A tejsav ugyanis feloldja az ólomot és az ólom a tejbe jut.* Ezért a mázos eszterpedényeket használat előtt savtartalmu, például ecetes vízben főzzük ki, hogy ólomtartalmukat kivonjuk. A eszterpedények mázának festéke ugyanis sokszor tartalmaz ólomot.

A. B. Levélben közölt helyzet tényleg rendellenes állapotokat tüntet fel. Ajánljuk, hogy az ügyben közösen, megfelelő jogiszakértelemmel rendelkező segítség, például ügyvéd közbejöttével, egy alaposan megszerkesztett kéréssel forduljanak az illetékes megyei mezőgazdasági kamarához. A kéreésben minden oldalról tájékoztassák a helyzetet, kérjenek vizsgálatot és annak eredményeképpen olyan értelmű határozatot, amely mentesítse Önöket a jövőben a levélben felsorolt összes káros következményektől.

Sz. J. Az 1937 évi március hó 22-én megjelent új mezőgazdasági törvény értelmében csak olyan oltványokat szabad kereskedelemben bocsátani, amelyek a Földművelésügyi minisztérium által feljogosított faiskolákban nőttek. Ilyenképpen az Ön eljárása törvénytelen volt, épen ezért azt ajánljuk, hogy a büntetést fizesse meg és jövőben valami olyan megoldás felett gondolkozzanak, ami lehetővé teszi Önnek és társainak, hogy oltvány neveléssel és eladással foglalkozzanak törvényes formában.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

A. F. Racosul de sus, H. J. Batanii Mari, G. K. né Bradut, id. F. S. Filea, K. V. Tălissoara, N. J. Gorenii.

Előfizetőinkhez! Hátrálékos előfizetőink felszólítását megyék, illetve községek szerint folytatjuk s felkérjük azokat, akik ilyen felszólító postautalványt kapnak, szíveskedjenek az ott feltüntetett összeget kiadó hivatalunkhoz beküldeni. Azokon a vidékeken, ahol megbízottaink megfordulnak, a hátrálékos díjat szabályszerű nyugta ellenében ezen megbízottaknak is kifizethetik az előfizetők.

H. J. Vilvorde. Köszönjük szíves tanácsát, amelyből kilátszik emberek iránti jóindulata. Azonban az illető ezt a módszert megpróbálta, de eredménytelenül úgy, hogy, ha meg akar gyógyulni (nagy fájdalmai vannak), feltétlenül műtétnek kell magát alávetni, hogy megszabaduljon nagy epekövétől.

L. J.-né, Gherla. A kérdézet cím: Szent Vincés apácák Urinők Otthona Cluj, Str. Octavian Goga 3.

K. A. Tarcea. A biztosítási díjat fizetni kell, ha a szerződést aláírta.

N. L. Sântimreu. A jelzett 15 lej még nem érkezett be, kérjük mielőbb küldje el, hogy a Vöfelykönyvet postára adhassuk.

P. M. Egyházi természetű vizsgálódásokba nem szólhatunk bele. Az ilyen ügyek elbírálására az egyházi főhatóság illetékes. Levélből úgy látjuk, hogy a szomorú ügyben mielőbbi beavatkozás szükséges. Forduljon tehát lehetőleg gyorsan a főhatósághoz. Nem ajánljuk, hogy más lapban próbálja meg a hírt leközöltetni. Az ilyenből jó soha sem származik!

Sz. J.-né. Megható, kedves kérését nem tudjuk teljesíteni. Busesztató verseket nem közlünk lapunkban. Versei különben hangulatosak és sok mély gondolat

van bennük, azonban külső forrás miatt nem felelnek meg azoknak a követelményeknek, amelyeket mi szem előtt tartunk. Másik kérését teljesítettük és a könyvjegyzéket elküldöttük.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: N. L. Sântimreu 150 (1938-ra), M. K. Radești 150, M. K. M. Rovine 138, B. B. Suplacul de Barcau 155, Id. K. A. Abaram 155, P. A. Racosul de sus 150, P. J. Sânmicoulau de Munte 150, Id. K. M. Varșand 155, P. M. Turches 310, M. J. Târgușor 155, J. I. Lutoasa 150, Özv. M. L. n. Ditrău 450 (r. 1938 dec. 31-ig), B. M. Satulung 150, N. A. Belfir 155, G.-kör Bihoria 155, B. S. Legii 85, B. A. Săuca 150, I. J. Crizbav 225, V. J. Zlatna 155, B. M. Sântandrei 155, B. J. Câmpia Turzii 422, Sz. J. Noul Român 600, Sz. S. Unira 540 lej.

Aprohirdetések

Elköltözés miatt sürgősen eladó érmelléki magyarlakta községben 100 hold legjobb minőségű szántóföld legelő jogokkal, gazdasági lakóházzal. Esetleg kevesebb is eladó. Értékzni lehet a tulajdonosnál: **Kronovitt Hona Carei, Str. Alexandru Vaida-Voevod 16.**

Kisebb hidmérleget, amely hízó sertések mérlegelésére alkalmas, megvételre keres Báró Bánffy Dániel gazdasága Ciuguzel, p. u. Aiud, jud. Alba. Ugyanitt gépszekvác kerestetik azonnali belépésre.

Eladó 28–32 HP. Hoffher traktor négy hengeres üzemképes 46.000 lej. Értékzni személyesen (esetleg levélben, választélygel ellenében) **Bagossy György Ghiarac jud. Bihor, állomás neve Glad a falu közepén.**

Kéresek idei szezonra egy szakértő gépészt, aki traktort és 1000-es Hoffher eséplőt kezelni tud. — Jelentkezni **Kömives Györgynél, Saros, posta Blaj, jud. Târnava Mica.**

Balázs Zsigmond Răscruc-i (Cluj-megye) gazdálkodó juha négyes ikreket ellett, két fehér és két fekete bárányt.

(Szócs György felvétele.)

Tanuld meg!

Mit tegyünk hűlés esetén?

Egész Európában enyhe lefolyású náthaláz-járvány lépett fel. A járvány nem olyan súlyos, mint az előző években volt, rendszeren elszigetelődik az orr, gége és torok megbetegedésére. A betegség a tüdőt a legritkább esetben támadja meg. A betegség sokszor már 2—3 nap alatt lejár. Tanácsos azonban a betegség tartama alatt, főképpen, amíg láz van, ágyban maradni, mert gyengébb szervezetű ember az egyszerű hűléstől könnyen tüdőgyulladást kaphat. Ha a láz 38 fokon felül emelkedik és több napig tart, orvost kell hívni. Egyébként kitűnő háziszerei a hűlésnek a különféle herbateák. Főképpen a székfűvirág-tea válik nagyon jól be, mert ebben olyan anyagok vannak, amelyek minden gyulladást, bárhol lépjen fel a szervezetben, gyógyítanak. Emellett ajánlatos sok citromos limonádét fogyasztani, mert a citromban sok olyan vitamin van, amely megakadályozza a tüdőgyulladás kifejlődését. Könnyű étrend, egyenletes hőmérsékletű szoba és nyugalom a betegség legjobb orvosságai. Hangoztatjuk, hogy amennyiben a beteg állapota a legkisebb aggodalomra ad okot, azonnal orvost kell hivatni, hogy esetleges halálos baj kifejlődését megakadályozzuk.

Hogyan javítjuk meg a vastartalmu kútvizet?

A vastartalmu kútvizet ruhamosásra nem lehet felhasználni, mert a ruha az ilyen vízben sárgává válik. A víz vastartalmát megszüntethetjük a következő módon.

Mosás előtt a kútvizbe apróra tört timsót teszünk, a timsó oldhatatlan vegyületet alkot a vízben levő vassal és a vegyület leülepszik az edény fenekére. A tiszta vizet lemerjük, vagy leszűrjük az ülepitő edényből és felhasználjuk mosásra.

Jó ötlet!

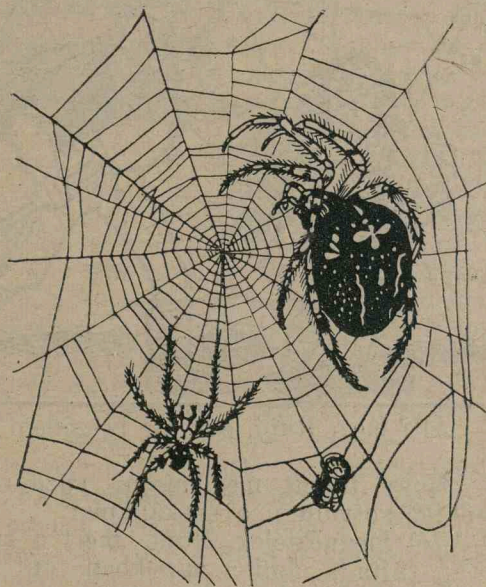
Egy lengyelországi helységben a patkányok veszedelmes módon elszaporodtak. A macskákat eredeti, hatósági intézkedéssel serkentik patkányirtásra. A hatóságok elrendelték, hogy a helység lakói a macskákat hetenkint egy napig ne etessék. Az intézkedésnek jótékony hatását tapasztalták, mert az éhes macskák egerésző kedve megnövekedett.

Vizhatlan cipőtalp.

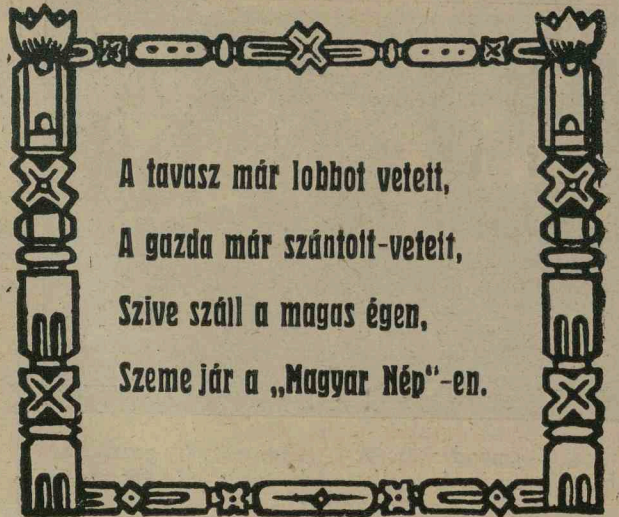
A cipőtalpat benzinn és méhviasz keverékével lehet vizhatlanná tenni. A viaszt forró benzinbe oldjuk fel úgy azonban, hogy a benzint a tüztől távol forró vízfürdőben melegítjük fel. Vigyázni kell arra, hogy ahol a benzinn felmelegítését végezzük, tűz vagy égő lámpa, gyertya ne legyen. A kész oldattal a talpakat alaposan bekenjük, különösen ott, ahol a felső bőr érintkezik a cipőtalppal. A benzinbe oldott viasz behatol a legkisebb repedésbe is és vízmentesen tömi ki a talpat. A benzinn elpárolog és a viasz védőréteg állandóan megmarad.

A pók haszna.

A pók nagyon sok káros legyet és bogarat fog meg hálójában. Hasznára nézve jellemző, hogy naponta saját testsúlyának huszonkétszeresét tudja megenni. Elképzelhető, hogy ilyen jó étvágy mellett milyen nagy számú bogarat fogyaszt el.

Képünkön a keresztespókot mutatjuk be. A hálón levő nagyobbik pók a nőstény, a kisebbik pedig a hím.

A tavasz már lobbot vetett,
A gazda már szántolt-vefett,
Szíve száll a magas égen,
Szeme jár a „Magyar Nép”-en.

Hogyan tesszük éghetlenné a szöveteket ?

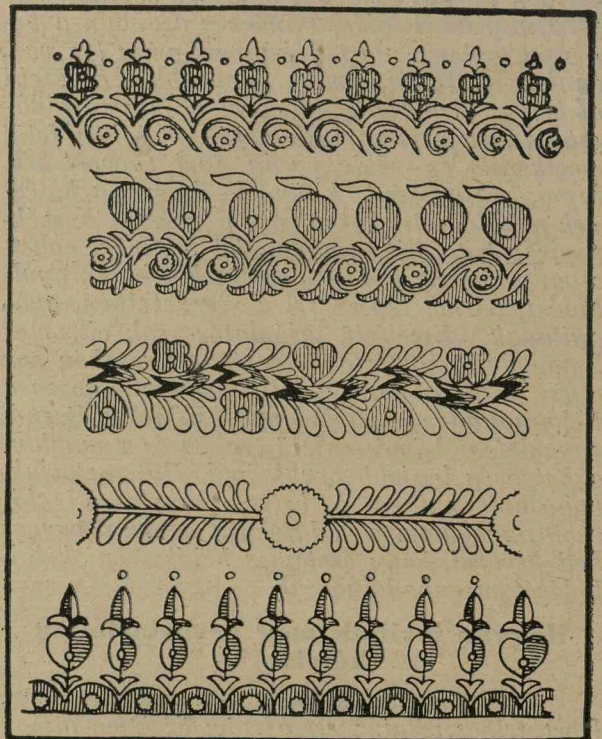
Bármilyen szövetet házilag könnyen éghetlenné lehet tenni. Ha függőnyt, ruhát, kendőt vagy szövetet éghetlenné akarunk tenni, a következő módon járunk el. Tíz százalékos timsó-oldatot készítünk. Az oldat úgy készül, hogy tíz liter vízbe egy kiló timsót oldunk fel. A kezelendő szövetanyagot ebbe az oldatba áztatjuk be. Nehány órai állás után az anyagot anélkül, hogy kiöblitenők, megszáritjuk és kivasaljuk. Az ilyen módon elkészített anyag nem gyullad meg.

Az őszibarack, mint gyógyszer.

Az őszibarack a legegészségesebb gyümölcsök köze tartozik. Nemcsak frissen, hanem befőtt alakban is gyógyító anyagokat tartalmaz.

Az őszibarack kitűnő szer vérszegénység ellen. Sőt a vészes vérszegénységnek is egyik legjobb gyógyszere. Az őszibarack jótékony hatással van a bél és a vese működésére. Emellett frissen és befőzve, mint csemege megbecsülhetetlen értékű. Ültessünk tehát minél több barackfát, a meglévőket pedig gondozzuk megfelelően.

A magyar diszítés alapformái.

Visszatérünk megint a himzés mintákra. Néhány szegélydiszítést mutatunk be. Ezeknek az ad különös értéket, hogy a legegyszerűbb elemek egymás mellé helyezésével és csoportosításával alakulnak ki a meglehetősen gazdag hatású diszítések.

Ismertető jel.

— Allj meg, Rupí, egy kis beszédem van veled.

— Hogy tudott megismerni gazduram? Hiszen leborotvtáltam a szakállamat.

— Jól megnéztelek Rupí, mert a kabátom van rajtad, ami a napokban tűnt el a fogsárról.